

**ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

AUDITO ATASKAITA

**KAIP PANAUDOTOS LĖŠOS PRIEDAMS
VIEŠOJOJE ĮSTAIGOJE ŠILUTĖS PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRE**

2016-11-14 Nr. K14-11

Šilutė

Auditas atliktas, vykdant Savivaldybės kontrolieriaus 2016 m. spalio 20 d. pavedimą Nr. K13-7.

Auditą atliko

Savivaldybės kontrolierės pavaduotoja (grupės vadovė) Judita Subačienė

Savivaldybės kontrolierė Jolita Stonkuvienė

Auditas pradėtas 2016-10-24

Auditas baigtas 2016-11-14

Audito ataskaita skelbiama internete adresu www.silute.lt

Kontrolės ir audito tarnybos puslapyje

TURINYS

IŽANGA.....	3
AUDITO APIMTIS IR METODAI.....	3
NUSTATYTI NEATITIKIMAI, PASTEBĖJIMAI	5
Dėl Šilutės PSPC gydymo tarybos	5
Dėl vienkartinių priedų už gerus darbo rezultatus derinimo, skirstymo, išmokėjimo. 5	5
Dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo	7
Dėl ankstesniais metais atliktų auditų	8
Dėl įstaigos vidaus kontrolės	9
IŠVADOS.....	9
REKOMENDACIJOS	11

IŽANGA

Auditas atliktas Šilutės rajono savivaldybės kontrolierės Jolitos Stonkuvienės 2016 metų spalio 20 d. pavedimu Nr. K13-7. Audito procedūras atliko Savivaldybės kontrolierė Jolita Stonkuvienė, kontrolierės pavaduotoja Judita Subačienė.

Audituojamas subjektas – Viešoji įstaiga Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centras (toliau – PSPC arba Įstaiga). Įstaiga yra juridinis asmuo, kodas 177329059, buveinė – Rusnės g.1, Šilutė.

Audituojamas objektas – darbo užmokesčio lėšos, skirtos priedams už gerus darbo rezultatus.

Audito tikslai – atlikti skundo tyrimą, įvertinti lėšų priedams už gerus darbo rezultatus efektyvų, ekonomišką, rezultatyvų panaudojimą, įvertinti paskirtų ir išmokėtų priedų darbuotojams teisėtumą.

Audituojamas laikotarpis – 2016 metų I pusmetis.

Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro direktoriaus funkcijas Liutauro Indriuškos nedarbingumo bei tikslinių vaiko auginimo atostogų metu nuo 2016-07-01 buvo pavesta vykdyti Šilutės PSPC šeimos gydytojai Loretai Biesevičienei¹, nuo 2016-10-05 pavesta Šilutės PSPC Greitosios medicinos pagalbos skyriaus vyr. slaugytojai Almai Vendzelienei². Audituojamu laikotarpiu PSPC vyr. finansininke dirbo Irena Gabietienė.

Lėšų, skirtų priedams už gerus rezultatus, vertinimas buvo pasirinktas gavus skundą. Tikimasi nustatyti problemas ir teikti rekomendacijas PSPC vadovybei.

Audito procedūrų ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai.

Pastaba. Siekiant nepažeisti Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo³ nuostatų, ataskaitoje neskelbiamos įstaigos darbuotojų pavardės. Informacija pateikta darbo dokumentuose.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Atlikome Įstaigos tvarkų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūrą, siekėme nustatyti, ar įdiegtos reikiamos kontrolės procedūros, ar jos yra pakankamos ir užtikrina efektyvų, ekonomišką, rezultatyvų ir teisingą lėšų panaudojimą. Taip pat vertinome, kaip audituojamas subjektas laikėsi įstatymų ir kitų teisės aktų.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais. Vadovaujantis 600 TAS (tarptautinis audito standartas) pasinaudota Savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus, nepriklausomų auditorių ataskaitų duomenimis.

Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių. Audito procedūros buvo atliktos nagrinėjamoje audito srityje, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

¹ Šilutės rajono savivaldybės mero 2016 m. birželio 30 d. potvarkis Nr. M2-36 „Dėl Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro direktoriaus funkcijų vykdymo“.

² Šilutės rajono savivaldybės mero 2016 m. spalio 5 d. potvarkis Nr. M2-49 „Dėl Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro direktoriaus funkcijų vykdymo“.

³ Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos 1996 m. birželio 11 d. įstatymas Nr. I-1374 (su vėlesniais pakeitimais), // V. žinios, 1996, Nr. 63-1479, pakeitimas 2011-05-12 // V. žinios, 2011, Nr. 65-3046.

Apribojome darbo apimtį, kadangi šioje įstaigoje 2016 m. atlikome auditą⁴. Vidaus auditus bei procedūras 2014-2015 m. atliko Savivaldybės administracijos Centralizuotas vidaus audito skyrius⁵. Be to, kiekvienais metais nepriklausomą finansinių ataskaitų auditą Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centre atlieka atrinktos nepriklausomo audito įmonės.

Audito procedūrų metu vertinome, kaip Šilutės PSPC panaudojo Teritorinių ligonių kasų (toliau – TLK) skirtas 2016 m. I pusmečio lėšas, mokant vienkartinius priedus už gerus darbo rezultatus.

Audito įrodymai buvo renkami taikant tikrinimo, paklausimo, patvirtinimo ir analitinės procedūras. Renkant audito įrodymus buvo laikomasi nuostatos, kad visi pateikti dokumentai ar jų kopijos yra išsamūs bei teisingi. Audito metu duomenys rinkti nagrinėjant Įstaigos veiklos organizavimo dokumentus. Papildomai pasinaudota duomenimis iš TLK ataskaitų.

Audito metu buvo surinkti skundo tyrimui reikalingi įrodymai: vienkartinių priedų už gerus darbo rezultatus darbuotojams derinimo, skirstymo, išmokėjimo pagrįstumas, teisėtumas. Buvo vertinama lėšų, vienkartinių priedų už gerus darbo rezultatus, efektyvus, ekonomišką, rezultatyvų panaudojimą. Nagrinėjami teisės aktai, reglamentuojantys audituojamą sritį.

Viešojo įstaiga Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centras yra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos (toliau – LNSS) iš Šilutės rajono savivaldybės turto ir lėšų įsteigta viešojo sveikatos priežiūros ne pelno įstaiga (toliau – Įstaiga), teikianti asmens sveikatos priežiūros paslaugas pagal sutartis su užsakovais.

Įstaigos steigėja ir vienintelė dalininkė (savininkė) yra Šilutės rajono savivaldybė, kuri savo teises ir pareigas įgyvendina per Šilutės rajono savivaldybės tarybą. Savininko rašytiniai sprendimai prilyginami visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimams. Savivaldybės įnašas (dalininkų kapitalas) audituojamu laikotarpiu nesikeitė ir sudarė 27 845,00 Eur.

Valdymo organas yra įstaigos direktorius. Patariamieji įstaigos organai: Stebėtojų taryba, gydymo taryba, slaugos taryba. Įstaigos stebėtojų taryba sudaryta vadovaujantis tarybos sprendimu⁶.

Pagrindinės Įstaigos veiklos sritys – organizuoti ir teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias teikti suteikia teisę asmens sveikatos priežiūros licencija: nemokamas ambulatorinės sveikatos priežiūros teikimas asmenims, apdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu; bendrosios praktikos gydytojų veikla; gydytojų specialistų veikla; odontologinės praktikos veikla; kita žmonių sveikatos priežiūros veikla; viduriniojo medicinos personalo paslaugų teikimas ligoniams ne ligoninėse; medicinos laboratorijų veikla; greitosios pagalbos veikla; mokamų ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas: kai šios paslaugos yra įtrauktos į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyto asortimento mokamų ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašą; kai paslaugos teikiamos asmenims, kurie kreipiasi į įstaigą savo iniciatyva (be siuntimo), ir teritorinė ligonių kasa (toliau – TLK) neapmoka už jų sveikatos priežiūrą; taip pat nemokamos būtinosios medicinos pagalbos visiems Lietuvos gyventojams teikimas.

⁴ Šilutės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos audito 2016-04-13 ataskaita Nr. K14-3 „Dėl viešojoje įstaigoje Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centre atlikto finansinio ir teisėtumo audito rezultatų“ ir išvada 2016-04-14 Nr. K14-3/1.

⁵ Šilutės rajono savivaldybės Centralizuoto vidaus audito skyriaus vidaus audito ataskaitos: 2014 m. birželio 17 d. Nr. 4, 2016 m. sausio 15 d. Nr. 12.

⁶ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2015 m. rugpjūčio 27 d. sprendimas Nr. T1-33.

NUSTATYTI NEATITIKIMAI, PASTEBĖJIMAI

Dėl Šilutės PSPC gydymo tarybos

Šilutės PSPC šeimos gydytoja, vykdanči Šilutės PSPC direktoriaus funkcijas, Loreta Biesevičienė 2016-09-31 savo įsakymu Nr. V1-36 pakeitė buvusio PSPC vyr. gydytojo 2014-06-17 įsakymą Nr. V1-43 „Dėl gydymo tarybos sudarymo“ ir išdėstė naują redakciją.

Gydymo taryba sudaryta iš vieno Poliklinikos padalinio gydytojų, galimai pasitelkiant iš įstaigos vadovei palankių darbuotojų. Atkreiptinas dėmesys, kad nauja gydymo taryba sudaryta neteisingai, pažeidžiant PSPC Įstatų VI skyriaus 6.30 straipsnio nuostatas, kur aiškiai nurodyta, kad „įstaigos gydymo taryba sudaroma iš įstaigos padalinių ir filialų gydytojų.“

Įstaigos direktorius nesivadovavo PSPC Įstatų VI skyriaus 6.35 straipsnio reikalavimais, nepatvirtino gydymo tarybos darbo reglamento. Nenustatyta: gydymo tarybos darbo forma (posėdis, susirinkimas ar kt.), tarybos pirmininko darbo funkcijos, narių teisės, pareigos, nenustatytos posėdžių darbo procedūros, nenumatytas protokolų pildymas, tarybos sprendimų priėmimas, ataskaitos rengimas, tarybos darbo viešinimas ir kt.). PSPC gydymo taryba dirbo neturėdama nustatytos darbo tvarkos bei darbo procedūrų.

Dėl vienkartinių priedų už gerus darbo rezultatus derinimo, skirstymo, išmokėjimo

Sveikatos apsaugos ministro įsakymu⁷ patvirtintas Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo ir apmokėjimo tvarkos aprašas, kurio V-ame skyriuje išdėstyta pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros gerų darbo rezultatų rodikliai ir jų apskaičiavimo tvarka. Išanalizavus Tvarkos aprašą, matyti, kad tai įvairių sveikatos priežiūros teikiamų paslaugų kompleksas:

- ❖ pirminė ambulatorinė asmens sveikatos priežiūra;
- ❖ pirminė ambulatorinė odontologinė asmens sveikatos priežiūra;
- ❖ pirminė ambulatorinė psichikos sveikatos priežiūra;
- ❖ skatinamosios pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos;
- ❖ prevencinių programų ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos.

Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos (toliau – PAASPI) gerų darbo rezultatų pagrindiniai rodikliai:

- darbo intensyvumas;
- prevencinių programų vykdymas;
- sergančiųjų lėtinėmis ligomis hospitalizacija;
- sergančiųjų lėtinėmis ligomis konsultacijų skaičius;
- vaikų profilaktinių tikrinimų intensyvumas;
- atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio programos vykdymas;
- storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programos vykdymas.

⁷ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. V-943; 2016 m. liepos 13 d. įsakymas Nr. V-930 // (TAR, 2016-07-03, 2016-20329) nauja redakcija.

Pagal PAASPI gerų darbo rezultatų nustatytų rodiklių suderinimo ataskaitą⁸, suma už gerus 2016 m. I pusmečio darbo rezultatus – 21 832,47 euro.

Nuo 2016-01-01 asmens sveikatos priežiūros įstaigoms (toliau – ASPI) už gerus darbo rezultatus mokama pagal nurodytų rodiklių vertę, skaičiuojamą sąlyginiais vienetais. Įsakymo⁹ 50 str. numatyta, kad kiekvienos ASPI pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros gerų darbo rezultatų rodikliai nustatomi kartą per pusmetį. Gerų darbo rezultatų rodikliai nurodyti Įsakymo 37.1.-37.7. str. nustatomi per vykdomų programų laikotarpį, suteiktų paslaugų, bent kartą per metus suteikus paslaugą. Kiekvienai ASPI tenkanti suma už gerus darbo rezultatus išmokama lygiomis dalimis per 6 mėnesius (Įsakymo 54 str.).

Remiantis PSPC vadovo L. B. įsakymo priedo-lentelės¹⁰ duomenimis, darbuotojams priskaityta priedų iš viso – 20 440,00 eurų. Iš jų išlaikyta mokesčių: GPM – 3 066,00 eurų, Sodrai – 1 839,60 euro. Išmokėtų vienkartinį priedų darbuotojams iš viso – 15 534,40 euro.

PSPC pateikė apskaitos dokumentus, finansinės atskaitomybės ataskaitas apie 2016 metų I-o pusmečio padalinių pasiektus rezultatus (perviršį arba deficitą):

4 padalinys – GPM perviršis	– 24 408,34 euro;
5 padalinys – Odontologijos skyrius perviršis	– 917,45 euro;
6 padalinys – Protezavimo deficitas	– 933,14 euro;
3 padalinys – Klinikinė laboratorija	} iš viso perviršis – 21 827,75 euro
8 padalinys – Poliklinika	
9 padalinys – Medicinos punktai	

Iš pateiktų duomenų matyti, kad vieno iš padalinių (Protezavimo) 2016 m. I-o pusmečio veiklos rezultatas – 933,14 euro deficitas, visų kitų padalinių veiklos rezultatas buvo su perviršiu.

Teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas, atsižvelgiant į nustatytus rodiklius, geri darbo rezultatai pasiekiami, dalyvaujant skirtingų padalinių, įvairios kvalifikacijos darbuotojams, kadangi pagrindinių paslaugų nebus galima teikti be papildomų ar pridėtinių darbo funkcijų. Darytina išvada, kad teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas šiame procese dalyvauja ne tik gydytojai, slaugytojai, kitas medicininis personalas, bet ir kartu su jais dirbantys kiti darbuotojai: aptarnaujantis ir techninis personalas, kurie netiesiogiai teikia asmens sveikatos priežiūros paslaugas, be kurių nebūtų galima išbaigti atlikti darbo funkcijų.

PSPC vadovė L. B. įstaigai skirtas lėšas už gerus darbo rezultatus panaudojo vienkartiniais priedams išmokėti, neužtikrindama lygiateisiškumo principo nuoseklaus laikymosi, t.y., priedus paskirstė tik daliai darbuotojų, t.y., 57 proc. įstaigos darbuotojų (59 gavo, 49 negavo). PSPC nebuvo nustatyti darbuotojų vertinimo kriterijai, pagal kuriuos būtų galima išskirti padalinius ar atskirus darbuotojus, kurie įtakojo įstaigos gerus darbo rezultatus. PSPC nevertinami konkretūs gydytojų ir kitų darbuotojų darbo rezultatai, todėl neaišku, pagal kokius kriterijus atrinkti darbuotojai, kuriems buvo išmokėti priedai. PSPC – nepakankamas reglamentavimas dėl

⁸ Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2016-04-08 įsakymas Nr. 1K-115 „Dėl Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos gerų darbo rezultatų nustatytų rodiklių suderinimo ataskaitos patvirtinimo“, Forma Nr. GDR-2(PAASP).

⁹ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. V-943; 2016 m. liepos 13 d. įsakymas Nr. V-930 //(TAR., 2015-12-30, 2015-20991), 37.1-37.7, 50, 60-1. str.

¹⁰ Viešosios įstaigos Šilutės PSPC direktoriaus 2016 m. rugsėjo 20 d. įsakymas Nr. P2-133 „Dėl vienkartinio priedo skyrimo darbuotojams už gerus darbo rezultatus“ ir priedas - 1 lentelė vienkartiniai priedai darbuotojams už gerus darbo rezultatus.

vienkartinių priedų skirstymo darbuotojams už gerus darbo rezultatus. PSPC vadovė neužtikrino vienkartiniais priedams skirtų lėšų iš TLK už gerus darbo rezultatus panaudojimo skaidrumo, nesudarė galimybės darbuotojams gauti viešą informaciją.

Gydymo taryba, sudaryta pažeidžiant teisės aktus, galimai pasitelkiant iš įstaigos vadovei palankių darbuotojų, paskirstė priedus.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15-1 str. 7 dalies nuostatos¹¹ nurodo, kad Lietuvos nacionalinė sveikatos sistema, reglamentuota Sveikatos sistemos įstatymo (toliau – NNSS) viešųjų įstaigų vadovaujančiam darbuotojui už gerus darbo rezultatus ir gerą darbo pareigų atlikimą paskutinį kalendorinių metų mėnesį iš sutaupyto viešosios įstaigos lėšų, skirtų darbo užmokesčiui gali būti išmokama premija, kuri negali būti didesnė už tą mėnesį mokamos mėnesinės algos pastoviosios dalies dalį (1 096,20 euro).

VšĮ Šilutės PSPC direktoriaus 2016-07-01 įsakymu Nr. P2-98 patvirtintos Darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos 14.3 str. numatyta, kad finansinių metų pabaigoje, neviršijant steigėjo nustatyto įstaigos mokos fondo darbuotojams gali būti mokamas priedas už gerus darbo rezultatus. Tvarkos 14.5. str. nuostatos nurodo, kad *darbuotojų atlyginimai ir priedai gali būti keičiami tik suderinus su Stebėtojų taryba. Derinimo procedūra su Stebėtojų taryba nebuvo atlikta.*

PSPC vadovė, skirdama darbuotojams vienkartinius priedus už 2016 m. I pusmetį, pažeidė Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15-1 str. 7 d. ir VšĮ Šilutės PSPC Darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos 14.3, 14.5 str. Vienkartiniai priedai gali būti mokami tik finansinių metų pabaigoje, todėl negalėjome patvirtinti PSPC darbuotojams priedų mokėjimo teisėtumo.

Kadangi PSPC neparengė darbuotojų darbo rezultatų vertinimo kriterijų bei vienkartinių priedų už gerus darbo rezultatus skirstymo tvarkos, todėl negalėjome įvertinti vienkartinių priedų skirstymo ir išmokėjimo pagrįstumo.

Lėšos, vienkartiniai priedai už gerus darbo rezultatus, panaudotos neefektyviai, neekonomiškai, nerezultatyviai, pažeidžiant teisės aktus.

Dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo

Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas¹² įpareigoja, kad asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, tarnybines pareigas privalo atlikti nešališkai, tinkamai ir objektyviai, teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, kad toks konfliktas yra (Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1, 2 punktai). Konfliktas pagal Įstatymo 2 straipsnio 2 ir 4 dalis apibrėžiamas kaip situacija, kai valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo, atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimą, privalo priimti sprendimą ar dalyvauti jį priimant, ar įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais, t.y. asmeniniu turtiniu ar neturtiniu suinteresuotumu, galinčiu turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas. Įstatymo 2 straipsnio 1 dalis įvardija asmenis, dirbančius valstybinėje tarnyboje. Šių asmenų grupėje – ir asmenys, dirbantys viešosiose įstaigose, kurios gauna lėšų iš Lietuvos valstybės ar Savivaldybės biudžetų ir fondų, ir turintys administravimo įgaliojimus. Be to,

¹¹ Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas Nr. I-1367, V. žinios 1996, 1996-06-06; Nr. 66-15-72, nauja redakcija Nr. VIII-940, 1998-11-24, V. žinios, 7998, Nr. 109-2995; pakeitimai XII-1642, 2015-04-23, TAR 2015-04-30).

¹² Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas //(TAR., 2015-12-29, Nr. XII-2180).

dirbantys valstybinėje tarnyboje asmenys privalo nesinaudoti pareigomis asmeninei naudai gauti (Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Asmeniui, dirbančiam valstybės ar savivaldybės tarnyboje, draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip paveikti sprendimus, kurie sukelia interesų konfliktą (Įstatymo 11 straipsnio 1 dalis). Prieš pradėdant tokio sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūrą arba pačios procedūros metu asmuo, dirbantis valstybės ar savivaldybės tarnyboje, privalo informuoti savo tiesioginį vadovą ar institucijos vadovo įgaliotą atstovą bei asmenis, kurie kartu dalyvauja sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūroje, apie esamą interesų konfliktą ir nusišalinti nuo dalyvavimo tolesnėje procedūroje. (Įstatymo 11 straipsnio 2 dalis).

Gydymo tarybos 2016-09-19 protokolais Nr. PRG-4 įrodo, kad nei PSPC vadovė, nei kiti trys tarybos nariai, balsuodami už priedą sau, nepareiškė nusišalinimo nuo darbotvarkės klausimo dėl gauto finansavimo paskirstymo poliklinikos darbuotojams už 2016 m. I pusmečio poliklinikos gerus darbo rezultatus svarstymo.

Įstaigos vadovė, išleisdama įsakymą (2016-09-20 Nr. P2-133), nenušalindama svarstant dėl vienkartinio priedo už gerus darbo rezultatus skyrimo sau, netinkamai vykdė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3 punktų, 11 straipsnio 1, 2 dalių nuostatas.

Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 20 str., 2d. 17 p., Darbo kodekso ir kt. teisės aktų nustatyta tvarka, Savivaldybės meras skiria į pareigą ir atleidžia iš jų savivaldybės viešųjų įstaigų vadovus, įgyvendina kitas funkcijas, susijusias su šių juridinių asmenų vadovų darbo santykiais (tarp jų ir priedų skyrimas).

Įstaigos vadovė, viršydama kompetenciją, pažeisdama Vietos savivaldos įstatymo 20 str., 2d. 17 p., neteisėtai pasiskyrė sau 1 000 eurų vienkartinį priedą (priedo skyrimas – Mero kompetencija).

Dėl ankstesniais metais atliktų auditų

UAB „Audito tikslas“ auditoriai, atlikę nepriklausomą 2014-12-31 finansinių ataskaitų auditą, PSPC audito ataskaitos VII sk. „Kiti valdymui svarbūs dalykai“ (2015-03-02) siūlė įteisinti premijų ir skatinimo tvarką, kad skatinant darbuotojus tvarkoje būtų atspindėta aiški skatinimo motyvacija.

Šilutės rajono savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus ataskaitoje¹³ jau 2014 m. buvo nurodyti PSPC neatitikimai, tarp kurių – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo, Šilutės PSPC darbo apmokėjimo tvarkos nuostatų nesilaikymo atvejai. Nesilaikant teisės aktų nuostatų, už gerus darbo rezultatus ir gerą darbo pareigų atlikimą iš sutaupyto viešosios įstaigos lėšų, skirtų darbo užmokesčiui, priedai gali būti išmokama paskutinį kalendorinių metų mėnesį. Vidaus audito metu nustatyta, kad neleistinai išmokėti vienkartiniai priedai darbuotojams už gerus 2014 m. I ketvirčio rezultatus, iš viso su socialinio draudimo ir garantinio fondo įmokomis – 26 884,27 euro, bendra priedų suma – 20 273,40 euro. PSPC vadovas (L. I.) neleistinai sau buvo pasiskyręs 434,40 euro priedą, kurį vėliau savo įsakymu atšaukė – panaikino, priedas buvo išskaičiuotas iš paskesnio mėnesio darbo užmokesčio.

¹³ Šilutės rajono savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus 2014-06-17 vidaus audito ataskaita Nr.7. „Dėl viešojoje įstaigoje Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centre atlikto vidaus audito rezultatų“.

Išanalizavus ankstesniais metais atliktų auditų VŠĮ pirminės sveikatos priežiūros centre ataskaitas, darytina išvada, kad PSPC vadovybė nepakankamai reaguoja į (įvairių lygių) auditorių pateiktas išvadas bei nustatytus teisės aktų neatitikimus. PSPC tendencingai pažeidinėja, sistemingai nesivadovauja tų pačių teisės aktų nuostatomis, kurias nurodo auditoriai.

Dėl įstaigos vidaus kontrolės

PSPC vadovas atsako už finansų kontrolės įstaigoje sukūrimą, organizavimą ir jos veikimo priežiūrą. Nesivadovauta Šilutės PSPC finansų kontrolės taisyklių¹⁴ 19, 40, 55, 67 straipsnių nuostatomis, – Įstaigoje neužtikrinta teigiama kontrolės aplinka, kurią lemia įstaigos vadovo ir darbuotojų požiūris į kontrolę bei tiesioginis Įstaigos vadovo dalyvavimas kontrolės procesuose. Taip pat nevykdyta paskesnioji finansų kontrolė po Įstaigos vadovo sprendimų, kurios metu tikrinama, kaip yra atlikti veiksmai, ar nebuvo teisės aktų pažeidimų.

Pagal nustatytus pasikartojančius teisės aktų nevykdymo atvejus darytina išvada, kad Įstaigos vadovas nepakankamai vertino finansų kontrolės sistemą, o esant trūkumams, nesiūlė jų šalinimo plano.

PSPC vyr. finansininkė nesivadovavo Finansų kontrolės taisyklėmis, raštu neinformavo vadovo, kad priedų skirstymas, mokėjimas pažeidžia teisės aktus, kurių ir ankstesniais metais buvo nesilaikyta.

Dėl šioje ataskaitoje nurodytų neatitikimų pareiškiamo, kad įstaigos vidaus kontrolė – patenkinama.

Vadovaujantis Vyriausybės nutarimo Nr. 1025 2.4. d.¹⁵ nuostatomis, įstaigos dalininko (savininko) teises ir pareigas įgyvendinanti institucija privalo analizuoti viešosios įstaigos veiklą, veikti atitinkamai valstybės ar savivaldybės ir viešosios įstaigos naudai, laikydamosi Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 8¹ str. išdėstytų principų. Tų pačių principų privalo laikytis ir valstybės ar savivaldybės institucija, kuriai pavesta atstovauti atitinkamai valstybei ar savivaldybei, kaip viešosios įstaigos steigėjai.

Mero potvarkiu¹⁶, pagal asmens prašymą, 2016-10-03 L.B. atleista iš Šilutės PSPC direktoriaus pareigų.

IŠVADOS

1. PSPC direktorė (L. B.) gydymo tarybą sudarė neteisingai, pažeidžiant PSPC Įstatų VI skyriaus 6.30. str. nuostatas, „įstaigos gydymo taryba sudaroma iš įstaigos padalinių ir filialų gydytojų.“ Gydymo taryba sudaryta pažeidžiant teisės aktus, iš vieno Poliklinikos padalinio gydytojų, galimai pasitelkiant vadovei palankius darbuotojus.

¹⁴ VŠĮ Šilutės PSPC vyriausiojo gydytojo 2012 m. lapkričio 30 d. įsakymas Nr. V-79 „Dėl finansų kontrolės taisyklių patvirtinimo“

¹⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-09-26 nutarimas Nr. 1025 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“ // V. ž., 2007, Nr. 103-4218.

¹⁶ Šilutės rajono savivaldybės mero 2016 m. spalio 3 d. potvarkis Nr. M2-48 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės mero 2016-06-30 potvarkio Nr. M2-36 „Dėl Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro direktoriaus funkcijų vykdymo“ pripažinimo netekusiu galios“.

2. Įstaigos direktorė nesivadovavo PSPC Įstatų VI skyriaus 6.35. str. reikalavimais, nepatvirtino gydymo tarybos darbo reglamento. PSPC gydymo taryba dirbo neturėdama nustatytos darbo tvarkos bei darbo procedūrų.

3. Teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas šiame procese dalyvauja ne tik gydytojai, slaugytojai, kitas medicininis personalas, bet ir kartu su jais dirbantys kiti darbuotojai, kurie netiesiogiai teikia asmens sveikatos priežiūros paslaugas, be kurių nebūtų galima išbaigti atlikti darbo funkcijų.

4. PSPC vadovė L. B. įstaigai skirtas lėšas už gerus darbo rezultatus panaudojo vienkartiniais priedams išmokėti, neužtikrindama lygiateisiškumo, skaidrumo principų nuoseklaus laikymosi, t.y., priedus paskirstė tik daliai darbuotojų, nesudarė galimybės darbuotojams gauti viešą informaciją.

5. Nesivadovauta VšĮ Šilutės PSPC direktoriaus patvirtintos Darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos 14.5. str., kad „darbuotojų atlyginimai ir priedai gali būti keičiami tik suderinus su Stebėtojų taryba“. Derinimo procedūra su Stebėtojų taryba nebuvo atlikta.

6. PSPC vadovė, skirdama darbuotojams vienkartinius priedus pažeidė Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15-1 str. 7 d. ir VšĮ Šilutės PSPC Darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos 14.3, 14.5 str., vienkartiniai priedai gali būti mokami tik finansinių metų pabaigoje. Todėl negalėjome patvirtinti PSPC darbuotojams priedų mokėjimo teisėtumo.

7. Kadangi PSPC neparengė darbuotojų darbo rezultatų vertinimo kriterijų bei vienkartinių priedų už gerus darbo rezultatus skirstymo tvarkos, todėl negalėjome įvertinti vienkartinių priedų skirstymo ir išmokėjimo pagrįstumo.

8. Įstaigos vadovė, išleisdama įsakymą (2016-09-20 Nr. P2-133), nenusišalindama svarstant dėl vienkartinio priedo už gerus darbo rezultatus skyrimo sau, netinkamai vykdė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3 punktų, 11 straipsnio 1, 2 dalių nuostatas.

9. PSPC vadovybė nepakankamai reaguoja į (įvairių lygių) auditorių pateiktas išvadas bei nustatytus teisės aktų neatitikimus. PSPC tendencingai pažeidinėja, sistemingai nesivadovauja tų pačių teisės aktų nuostatomis, kurias nurodo auditoriai.

10. Nesivadovauta Šilutės PSPC finansų kontrolės taisyklių¹⁷ 19, 40, 55, 67 straipsnių nuostatomis, – Įstaigoje neužtikrinta teigiama kontrolės aplinka.

11. PSPC vyr. finansininkė nesivadovavo finansų kontrolės taisyklėmis, raštu neinformavo vadovo, kad priedų skirstymas, mokėjimas pažeidžia teisės aktus, kurių ir ankstesniais metais buvo nesilaikyta.

12. Dėl šioje ataskaitoje nurodytų neatitikimų pareiškiame, kad įstaigos vidaus kontrolė – patenkinama.

13. Įstaigos vadovė, viršydama kompetenciją, pažeisdama Vietos savivaldos įstatymo 20 str., 2 d. 17 p. neteisėtai pasiskyrė sau 1 000 eurų vienkartinį priedą.

14. Lėšos, vienkartiniai priedai už gerus 2016 m. I pusmečio darbo rezultatus, panaudotos neefektyviai, neekonomiškai, nerezultatyviai, pažeidžiant teisės aktus.

¹⁷ VšĮ Šilutės PSPC vyriausiojo gydytojo 2012 m. lapkričio 30 d. įsakymas Nr. V-79 „Dėl finansų kontrolės taisyklių patvirtinimo“

REKOMENDACIJOS

PSPC direktoriui:

1. Gydyimo tarybą sudaryti vadovaujantis PSPC Įstatų VI skyriaus 6.30. str. nuostatomis, – iš įstaigos padalinių ir filialų gydytojų.

2. Vadovaujantis PSPC Įstatų VI skyriaus 6.35. str. reikalavimais, patvirtinti gydyimo tarybos darbo reglamentą.

3. Įpareigoti vyr. finansininkę, vadovaujantis Finansų kontrolės taisyklėmis laiku ir tinkamai informuoti vadovą dėl piniginių operacijų vykdymo teisingumo.

4. Siekiant užtikrinti teisėtą ir skaidrų lėšų panaudojimą, parengti darbuotojams vienkartinių priedų už gerus darbo rezultatus skirstymo ir mokėjimo tvarką (skatinimo tvarką).

5. Skirstant lėšas už gerus darbo rezultatus, užtikrinti lygiateisiškumo, skaidrumo principų nuoseklų laikymąsi.

6. Vadovautis VšĮ Šilutės PSPC direktoriaus patvirtintos Darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos 14.5. str., – darbuotojų atlyginimų ir priedų pakeitimus atlikti tik suderinus su Stebėtojų taryba.

7. Darbuotojams vienkartinius priedus už gerus darbo rezultatus mokėti finansinių metų pabaigoje, kaip nustatyta Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo ir PSPC direktoriaus patvirtintos Darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos 14.3. str.

8. Atstatyti L.B. neteisėtai paskirtą ir išmokėtą vienkartinį priedą už gerus darbo rezultatus – 1 000 Eur.

Pagal ataskaitoje išdėstytus dalykus, negalime pasisakyti dėl TLK skirtų lėšų priedams už gerus darbo rezultatus, panaudojimo ekonomiškumo, efektyvumo, rezultatyvumo, nes priedai paskirstyti ir išmokėti, pažeidžiant teisės aktus.

Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 8 punktu, prašytume iki 2016-12-15 informuoti Savivaldybės kontrolierę apie rekomendacijų įgyvendinimą, pridedant neatitikimų ištaisymą įrodančius dokumentus. Mūsų nuomone, pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas gali užtikrinti Įstaigos ateinančių laikotarpių teisingą lėšų panaudojimą.

Savivaldybės kontrolierė

Jolita Stonkuvienė

Savivaldybės kontrolierės pavaduotoja

Judita Subačienė

Ataskaita surašyta 2 egz.: Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai, Viešajai įstaigai Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centrui.

Ataskaitos kopijos pateiktos: Savivaldybės merui, Viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro Stebėtojų tarybai.